

ikke andet end glæde mig, for saa vidt det er det, vi ere komne tilbage til stadig her under Behandlingen af de Lovforslag, ikke alene dem, der ere indbragte her af det moderate Venstres Bestyrelse om Landboforhold, men ogsaa mange andre — vi vende stadig tilbage til det Spørgsmaal: Hvorfra skulle Pengene komme? Det forekommer mig, at Lovforslaget refererer sig til det Punkt i Programmet, der lyder saaledes — med den højtærede Formands Tilladelse vil jeg læse det op: „En heldig Udvikling af Landbrugets Arbejdsforhold, dels ved at billiggøre Livsforbrødenhederne, dels ved at der nedlægges en Landbokkommission til Overvejelse af, hvilke Ændringer der kunne iværksættes af Lovgivningen“. Om det første, at det skal være en Opgave at staffe billige Levnedsmidler, kan jeg for mit Vedkommende sige, at det forstaar jeg ikke rigtig, thi alle ere jo enige om, og ikke mindst ere vi Landmænd enige om, at sige til alle dem, der ikke ere Landmænd, at vort Landbrug er Danmarks Hovederhverv, og at saa godt som hele den materielle Udvikling er baseret paa vort Landbrug, og naar der habes noget andet her i Landet, saa er det baseret paa, at det er i Stand til at eksistere i Ly af en Toldbestyttelse, thi vi have kun en eneste naturlig Hjælpekilde, og det er vort Landbrug (Modsigelse af Christian Jensen). Ja, det er vor væsentligste (Udfryselse). Er det ikke? Jo det tror jeg, det ærede Medlem vil komme til at lade staa, at det er vor væsentligste Indtægtskilde, og hvis ikke vi havde en Toldbestyttelse, i Ly af hvilken, det bestaar en hel Del Fabrikdrift, vilde vi ikke have noget saadant, thi det kan ikke bestaa uden Toldbestyttelse; men Landbruget har ikke nogen Toldbestyttelse, det bestaar i Kraft af de naturlige Forhold i Danmark. Nu forstaar jeg ikke rettere, end at Hovedsagen for os er, at vi kunne lave saa mange og gode Levnedsmidler som muligt og udføre, og derigennem have vi hovedsagelig vor Indtægt, og derfor forekommer det mig, at det er en Selvomsigelse, naar det i Landboprogrammet siges, at vi skulle have billigere Levnedsmidler, thi det forekommer mig, at man maa sige for Danmark som Stat, at jo dyrere Levnedsmidlerne ere, desto bedre, thi det er hovedsagelig det, vi skulle leve af her i Danmark. Derfor har jeg, medens jeg var ung, været med til at høre mangfoldige Husmænd og Arbejdere sige: Vi ville meget hellere have, at en Tønne Rug skal koste 8 Rigsdaler end 4 Rigsdaler (Stemmer: Nej). Jo, det have de ubtalt, jeg refererer jo blot, hvad jeg har hørt, jeg giver det ikke ud for andet i dette Øjeblik end det, jeg har hørt. Hvis

det var muligt at indrette det saaledes, at Levnedsmidlerne vare billige i Danmark, men dyrere paa det udenlandske Marked, ja saa skulde jeg være saa villig som nogen til at gaa med, men det forekommer mig, at det at have billige Levnedsmidler netop ikke er noget, der passer saaledes specielt for Danmark, da vi væsentlig skulle leve af at udføre Levnedsmidler. Saa staar der jo videre omtrent ordret i dette Punkt af Programmet det samme, som Kommissionsforslaget nævner i sin § 2. Først skal jeg nu tillade mig at omtale § 1. I Forslagets § 1 staar der jo, at der skal nedlægges en Kommission bestaaende af 15 Medlemmer, Formanden og 4 Medlemmer repræsenterende Landbruget valgte af Indenrigsministeren" o. s. v. Jeg kan virkelig ikke se rettere, end at det ærede Medlem fra Faxe (A. Jensen) har fuldstændig Ret, naar han i forrige Møde nævnte, at Indenrigsministeren vælger 5; saa vidt jeg kan se, har Ministeren Lov til at vælge 5 Medlemmer, hvoraf de 4 skulle repræsentere Landbruget. Dernæst vælges der 5 Medlemmer af Folketinget og 5 af Landstinget efter Forholdstalsvalgmaaden. Jeg vil paa Forhaand sige, at jeg vil stemme for dette Lovforslags Overgang til 2den Behandling, men jeg vil rigtig nok ønske, det bliver ændret (Ufryselse). Ja, det kunne de Herrer jo tage dem grumt let, sammen med deres sammensmelte-Venner til Højre behøve de jo ikke at regne min og mine Venners Stemme med, men da jeg har den Ære for Tiden at være Medlem af dette Ting, har jeg dog Lov til at sige, at jeg vil stemme for dette Lovforslags Overgang til 2den Behandling, men at jeg vil haabe og ønske, at denne § 1 bliver lavet om saaledes, at Sammensætningen af Kommissionen bliver lidt anderledes end efter det her foreliggende Lovforslag. Vi vide alt for godt, hvorledes Regeringen ser paa det for sit Vedkommende, naar der skal nedlægges en Kommission til at tage sociale Spørgsmaal op, og jeg skal i den Anledning kun minde det høje Ting om, hvorledes det gik, da vi i sin Tid fik Arbejderkommissionen. Der blev i 1875 nedsat en Kommission, som specielt skulde tage Arbejdsforholdene under Overvejelse, og jeg tør maaste minde det høje Ting om, hvordan Regeringen da mente at opfylde sin Pligt ved at sammensætte denne Kommission paa 11 Medlemmer. Det er allesammen hæderlige, meget brave og dygtige Mænd, nogle af dem endog saa Videnskabsmænd, men at det skulde være Mænd, der særlig vidste, hvordan Arbejderne havde det og særlig lagde Vægt paa, hvordan de